

ZAKON

O FINANSIRANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

(Objavljen u "Sl. listu RCG", br. 42 od 16. jula 2003, 44/03, "Sl. listu CG", br. 5 od 23. januara 2008, 51/08, 74/10, 1/15, 78/15, 3/16)

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

(1) Ovim zakonom uređuju se izvori sredstava, način finansijskog izravnanja i korišćenja uslovnih dotacija, kao i način finansiranja sopstvenih poslova lokalne samouprave (u daljem tekstu: opština) utvrđenih Ustavom, zakonom i drugim propisima.

(2) Odredbe ovog zakona odnose se i na finansiranje glavnog grada, opštine u okviru glavnog grada i prestonice.

Član 2

(1) Sredstva za finansiranje sopstvenih poslova opštine obezbeđuju se u budžetu opštine.

(2) Opština samostalno raspolaže sredstvima iz stava 1 ovog člana.

(3) Sredstva iz stava 2 ovog člana moraju biti primjerena izdacima potrebnim za finansiranje nadležnosti opštine utvrđenih Ustavom i zakonom.

Član 3

Opštini za obavljanje prenesenih i povjerenih poslova sredstva se obezbeđuju iz budžeta Države, u skladu sa propisom o prenošenju, odnosno povjeravanju tih poslova.

II IZVORI SREDSTAVA

Član 4

Opština stiče sredstva iz:

- 1) sopstvenih prihoda,
- 2) zakonom ustupljenih prihoda,
- 3) Egalizacionog fonda,
- 4) budžeta Države.

1. Sopstveni izvori

Član 5

(1) Sopstveni prihodi opštine su:

- 1) porez na nepokretnosti, u skladu sa posebnim zakonom;
- 2) prirez porezu na dohodak fizičkih lica, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) lokalne administrativne takse, u skladu sa posebnim zakonom;
- 4) lokalne komunalne takse, u skladu sa posebnim zakonom;
- 5) naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, u skladu sa posebnim zakonom;
- 6) naknade za korišćenje opštinskih puteva, u skladu sa posebnim zakonom;
- 7) naknada za zaštitu i unaprjeđenje životne sredine, u skladu sa posebnim zakonom;
- 8) prihodi od prodaje i davanja u zakup imovine opštine;
- 9) prihodi od kapitala (od kamata, akcija, udjela i dr.);
- 10) novčane kazne izrečene u prekršajnom postupku, kao i oduzeta imovinska korist u tom postupku;
- 11) prihodi od koncesione naknade za obavljanje komunalne djelatnosti i prihodi od drugih koncesionih poslova koje opština zaključi u skladu sa zakonom;
- 12) prihodi koje svojom djelatnošću ostvare opštinski organi, službe i organizacije;
- 13) prihodi po osnovu donacija i subvencija;
- 14) drugi prihodi utvrđeni zakonom.

(2) Opštine su dužne da o ostvarenju i korišćenju prihoda iz stava 1 tač. 8) i 9) ovog člana obavještavaju Ministarstvo finansija, na način propisan ovim zakonom.

1) Opštinski porezi

Član 6

(Brisan)

Priraz porezu na dohodak fizičkih lica

Član 7

(1) Opština može pravnim i fizičkim licima sa svoga područja propisati obavezu plaćanja priraza porezu na dohodak fizičkih lica po stopi do 13%.

(2) Priraz porezu na dohodak plaća se na porez na prihode od ličnih primanja, porez na dohodak od samostalne djelatnosti, porez na prihode od imovine i imovinskih prava i porez na prihode od kapitala.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana stopa priraza porezu na dohodak fizičkih lica za glavni grad i prestonicu može iznositi do 15% poreske obaveze iz stava 2 ovog člana.

Član 8

(1) Priraz porezu na dohodak fizičkih lica plaća se po stopi koju utvrdi opština svojim propisom.

(2) U pogledu načina obračunavanja i plaćanja priraza porezu na dohodak fizičkih lica i drugih pitanja koja nijesu posebno uređena ovim zakonom, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređen porez na dohodak fizičkih lica.

(3) Pravna i fizička lica, banke i druge finansijske organizacije dužne su, na zahtjev nadležnog poreskog organa opštine, dostaviti podatke, odnosno omogućiti uvid u poslovne knjige i evidencije zbog kontrole obračunavanja i plaćanja priraza.

Porez na nepokretnosti

Član 9-24

(Brisani).

2. Zakonom ustupljeni prihodi

Član 25

(1) Opština ostvaruje prihode od zakonom ustupljenih poreza i naknada koje uvodi Država.

(2) Zakonom ustupljeni prihodi iz stava 1 ovog člana su:

- 1) prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica;
- 2) prihodi od poreza na promet nepokretnosti;
- 3) prihodi od koncesionih i drugih naknada za korišćenje prirodnih dobara koje dodjeljuje Država;
- 4) prihodi od godišnje naknade pri registraciji motornih vozila, traktora i priključnih vozila;
- 5) prihodi od naknade za korišćenje drumskih motornih vozila i njihovih priključnih vozila (eko-naknada), koja se plaća prilikom registracije vozila.

Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica

Član 26

(1) Opštini se ustupa 12% prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica ostvarenih na njenoj teritoriji.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Prijestonici se ustupa 16%, a Glavnom gradu 13% prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica ostvarenih na njenoj teritoriji.

(3) Sredstva iz st. 1 i 2 ovog člana preko ovlaštenog nosioca platnog prometa direktno se uplaćuju na račune budžeta opština.

Prihodi od poreza na promet nepokretnosti

Član 27

Opštini se ustupa 80% prihoda od poreza na promet nepokretnosti ostvarenih na njenoj teritoriji.

Prihodi od koncesionih i drugih naknada

Član 28

(1) Opštini se ustupa 70% prihoda od koncesionih i drugih naknada (u daljem tekstu: naknada) za korišćenje prirodnih bogatstava koja se nalaze na njenoj teritoriji, osim prihoda od koncesione naknade za korišćenje luke, od kojih se 20% ustupa opštini u kojoj se nalazi luka i prihoda od koncesione naknade za korišćenje šuma, od kojih se 70% ustupa opštini na čijoj teritoriji se nalaze šume koje su predmet koncesije.

(2) Opštini se ustupa 20% prihoda od naknade za korišćenje morskog dobra ostvarenog na teritoriji te opštine.

(3) Prirodna bogatstva iz stava 1 ovog člana obuhvataju: šume, vode, vodotoke, rudno blago, pijesak, šljunak, kamen i druga prirodna bogatstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna imovina.

(4) Ukoliko se prirodno bogatstvo nalazi na teritoriji dvije ili više opština, prihodi od naknade za korišćenje prirodnih bogatstava dijele se srazmjerno učešću opštine u području, odnosno vrijednosti prirodnog bogatstva koje je predmet koncesije.

Prihodi od naknada za korišćenje drumskih vozila i njihovih priključnih vozila

Član 28a

Opštini pripada 30% prihoda od naknade za korišćenje drumskih motornih vozila i njihovih priključnih vozila (ekonaknada).

III FINANSIJSKO IZRAVNANJE OPŠTINA

1. Egalizacioni fond

Član 29

(1) Finansijsko izravnanje, odnosno ujednačavanje finansiranja opština vrši se preko Egalizacionog fonda (u daljem tekstu: Fond).

(2) Sredstva Fonda obezbjeđuju se iz prihoda od:

- poreza na dohodak fizičkih lica u visini od 11% ukupno ostvarenih prihoda po tom osnovu;
- poreza na promet nepokretnosti u visini od 10% ukupno ostvarenih prihoda po tom osnovu;
- poreza na upotrebu motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica u visini od 100% ukupno ostvarenih prihoda po tom osnovu;
- koncesionih naknada od igara na sreću u visini od 40% ukupno ostvarenih prihoda po tom osnovu.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, sredstva Egalizacionog fonda mogu da se obezbjeđuju i uzimanjem kratkoročnih pozajmica iz budžeta Države.

(4) Sredstva iz st. 2 i 3 ovog člana, preko ovlašćenog nosioca platnog prometa, izdvajaju se na poseban račun Fonda.

Pravo na korišćenje sredstava Fonda

Član 30

(1) Opština čiji je prosječni fiskalni kapacitet po glavi stanovnika za posljednje tri fiskalne godine koje prethode godini za koju se vrši raspodjela sredstava Fonda niži od prosječnog fiskalnog kapaciteta po glavi stanovnika svih opština za isti period i čiji je stepen razvijenosti ispod 125% prosjeka indeksa razvijenosti u Crnoj Gori utvrđen posebnim propisom ima pravo na korišćenje sredstava Fonda za tu godinu.

(2) Fiskalni kapacitet opštine iz stava 1 ovog člana utvrđuje se procjenom ukupnih lokalnih fiskalnih prihoda koje je opština mogla da ostvari iz sopstvenih izvora i ustupljenih državnih prihoda.

(3) Lokalni fiskalni prihodi iz sopstvenih izvora iz stava 2 ovog člana uključuju sljedeće prihode: opštinske poreze, takse i naknade, izuzev naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

(4) Bliži način utvrđivanja fiskalnog kapaciteta opštine propisuje Ministarstvo finansija.

2. Kriterijumi za raspodjelu sredstava Fonda

Član 31

Raspodjela ukupnih sredstava Fonda vrši se u srazmjeri:

- 1) 60% na osnovu fiskalnog kapaciteta;
- 2) 40% na osnovu budžetskih potreba.

Član 32

(1) Sredstva Fonda iz člana 31 stav 1 tačka 1 ovog zakona raspodjeljuju se opštinama na osnovu procijenjenog fiskalnog kapaciteta opštine utvrđenog u skladu sa članom 30 ovog zakona.

(2) Iznos sredstava utvrđen u skladu sa stavom 1 ovog člana uvećava se:

- Prijestonici primjenom koeficijenta 2,50;
- opštini koja ima ispod 3.000 stanovnika primjenom koeficijenta 2,00;

- opštini koja ima više od 3.000, a manje od 6.000 stanovnika primjenom koeficijenta 1,50.

Član 33

(1) Budžetske potrebe opštine utvrđuju se na osnovu procijenjenih budžetskih potreba po glavi stanovnika te opštine u odnosu na procijenjene budžetske potrebe po glavi stanovnika za sve opštine.

(2) Raspodjela sredstava Fonda iz člana 31 stav 1 tačka 2 ovog zakona vrši se u sljedećim iznosima:

1) 20% fiksno u jednakim iznosima svim opštinama koje imaju pravo na egalizaciona sredstva u skladu sa članom 30 ovog zakona;

2) preostala sredstva se raspodjeljuju u iznosu od 60% na osnovu površine i 40% na osnovu broja stanovnika određene opštine.

(3) Način, elemente i kriterijume za procjenu budžetskih potreba iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo finansija.

Član 34

(1) Opštinama se sredstva Fonda dodjeljuju tokom godine u vidu mjesečnih akontacija i po isteku godine, po konačnoj raspodjeli.

(2) Opštinama se, tokom godine, sredstva dodjeljuju u visini 90% raspoloživih sredstava Fonda.

(3) Plan akontativne raspodjele sredstava Fonda za narednu godinu donosi se do kraja oktobra tekuće godine.

(4) Konačna raspodjela sredstava Fonda za prethodnu godinu vrši se do kraja marta naredne godine.

(5) O raspodjeli sredstava iz st. 3 i 4 ovog člana odlučuje Ministarstvo finansija.

(6) Akti o raspodjeli sredstava iz stava 5 ovog člana objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore".

(7) Bliži način raspodjele sredstava Fonda, kao i način korišćenja neraspoređenih sredstava Fonda propisuje Ministarstvo finansija.

3. Komisija za praćenje razvoja sistema fiskalne egalizacije opština

Član 35

(1) U cilju praćenja razvoja sistema fiskalne egalizacije opština, a posebno obezbjeđenja pravičnosti, efikasnosti i transparentnosti tog sistema, osniva se Komisija za praćenje razvoja sistema fiskalne egalizacije opština (u daljem tekstu: Komisija).

(2) Komisija iz stava 1 ovog člana ima sledeće nadležnosti:

- prati primjenu kriterijuma za fiskalnu egalizaciju,

- daje preporuke za prevazilaženje uočenih nedostataka kod primjene kriterijuma za fiskalnu egalizaciju,

- daje mišljenje na akta Ministarstva finansija o raspodjeli sredstava Fonda,

- priprema izvještaje o razvoju sistema fiskalne egalizacije opština i daje predloge za njegovo unapređenje.

(3) Komisija ima sedam članova, od kojih pet imenuje asocijacija opština Crne Gore, a po jednog Ministarstvo finansija i ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave.

(4) Komisija se imenuje na period od pet godina.

(5) Komisija iz redova predstavnika asocijacije opština bira predsjednika Komisije na prvoj konstitutivnoj sjednici. Predsjednik Komisije se bira na period od godinu dana.

(6) Poslovnikom o radu Komisije uređuju se pitanja od značaja za njen rad.

(7) Sredstva za rad Komisije obezbjeđuju se iz sredstava Fonda.

(8) Stručne i administrativne poslove za potrebe Komisije obavlja Ministarstvo finansija.

IV USLOVNE DOTACIJE BUDŽETA DRŽAVE

Član 36

(1) Opština za finansiranje investicionih projekata koji su od posebnog interesa za opštinu ili više opština ima pravo na korišćenje uslovnih dotacija iz budžeta Države.

(2) Dotacije iz stava 1 ovog člana mogu se koristiti za kofinansiranje projekata koji se finansiraju iz donatorskih sredstava.

Član 37

(1) Pravo na korišćenje uslovnih dotacija iz člana 36 ovog zakona ima opština koja je donijela višegodišnji investicioni plan.

(2) Višegodišnjim investicionim planom utvrđuje se naročito: kapitalni zahtjevi (lista svih potreba za postizanje optimalnog nivoa javnih usluga), kapitalne nabavke (sredstva i oprema), prioriteta uticaja na životnu sredinu, uticaj na budžet, izvori finansiranja i obrazloženje za svaki projekat u planu.

(3) Višegodišnji investicioni plan donosi se za period od pet godina.

Član 38

(1) Opštini se, na ime uslovnih dotacija, može odobriti najviše do 50% iznosa sredstava predviđenih za realizaciju investicionog projekta.

(2) Visina uslovnih dotacija utvrđuje se u zavisnosti od nivoa ostvarenih prihoda od naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta opštine po stanovniku u odnosu na prosjek tih prihoda po stanovniku za sve opštine u godini koja prethodi godini za koju se dodjeljuju uslovne dotacije i to:

1) ako su prihodi opštine po stanovniku u poređenju sa prosjekom ostvarenih prihoda svih opština manji od 50%, opština ima pravo na uslovnu dotaciju u visini do 50% vrijednosti investicionog projekta;

2) ako prihodi opštine po stanovniku u poređenju sa prosjekom ostvarenih prihoda svih opština iznose od 50%-70%, opština ima pravo na uslovnu dotaciju u visini do 35% vrijednosti investicionog projekta;

3) ako prihodi opštine po stanovniku u poređenju sa prosjekom ostvarenih prihoda svih opština iznose od 70%-90%, opština ima pravo na uslovnu dotaciju u visini do 20% vrijednosti investicionog projekta;

4) ako su prihodi opštine po stanovniku u poređenju sa prosjekom ostvarenih prihoda svih opština veći od 90%, opština ima pravo na uslovnu dotaciju u visini do 10% predračunske vrijednosti investicionog projekta.

(3) O dodjeli uslovnih dotacija odlučuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog Ministarstva finansija.

(4) Obrazloženi zahtjev za dodjelu uslovnih dotacija za narednu godinu podnosi se Ministarstvu finansija do kraja septembra tekuće godine.

(5) Uz zahtjev iz stava 4 ovog člana prilaže se i mišljenje ministarstva nadležnog za oblast u kojoj se namjerava realizovati investicioni projekat.

V NAČIN FINANSIRANJA OPŠTINA

1. Budžet

Član 39

(1) Opština ima svoj budžet.

(2) Budžet opštine se donosi za fiskalnu godinu koja traje od 1. januara do 31. decembra kalendarske godine.

(3) Budžetom opštine iskazuju se sva primanja koja pripadaju opštini i svi izdaci iz djelokruga njene nadležnosti.

(4) Budžetom opštine iskazuju se primanja po izvorima i izdaci po organizacionoj, funkcionalnoj i ekonomskoj klasifikaciji.

Član 40

(Brisan)

Član 41

(1) Primanja i izdaci budžeta opštine moraju biti uravnoteženi.

(2) Izdaci budžeta opština mogu biti finansirani iz prihoda i budžetskih rezervi, uključujući i kratkoročne zajmove za očekivane prihode ukoliko služe za zadovoljavanje kratkoročnih potreba za likvidnošću.

(3) Tekući rashodi budžeta opština i otplata duga moraju se finansirati iz tekućih prihoda.

(4) Tekućim rashodima iz stava 3 ovog člana smatraju se: bruto zarade i doprinosi, ostala lična primanja, rashodi za materijal i usluge, tekuće održavanje, kamate, renta, subvencije, ostali izdaci, transferi za socijalnu zaštitu i transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

(5) Tekućim prihodima iz stava 3 ovog člana smatraju se: opštinski porezi, takse i naknade, ustupljeni prihodi i sredstva Fonda, izuzev naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Član 42

(1) Predlog odluke o budžetu utvrđuje predsjednik opštine i dostavlja ga skupštini opštine do kraja novembra godine koja prethodi godini za koju se donosi budžet.

(2) Odluka o budžetu naročito sadrži:

1) normativni dio kojim se bliže uređuje njegovo izvršenje;

2) procjenu primanja i izdataka iskazanu po ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji;

3) izdatke potrošačkih jedinica;

4) upotrebu suficita i pokriće deficita;

5) tekuću i stalnu budžetsku rezervu.

Član 43

Uz predlog odluke o budžetu iz člana 42 ovog zakona skupštini opštine dostavlja se na uvid:

1) izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o budžetu;

2) pregled prihoda i rashoda za prethodnu fiskalnu godinu;

3) izvještaj o izvršenju budžeta za devet mjeseci tekuće fiskalne godine i procjenu izvršenja budžeta za preostala tri mjeseca tekuće fiskalne godine;

4) pregled planiranih prihoda i rashoda za naredne tri fiskalne godine;

5) mišljenje Ministarstva finansija na predloženi nivo i strukturu potrošnje, politiku zarada, kapitalne izdatke i izvore finansiranja i nivo suficita, odnosno deficita.

Član 44

- (1) Budžet mora biti donesen prije početka godine na koju se odnosi.
- (2) Ako se budžet ne donese u roku iz stava 1 ovog člana, donosi se odluka o privremenom finansiranju i to najduže za razdoblje od tri mjeseca.
- (3) Privremeno finansiranje iz stava 2 ovog člana može se vršiti najviše do iznosa koji odgovara 1/12 (jednoj dvanaestini) ostvarenih rashoda u prethodnoj fiskalnoj godini.
- (4) Odluku o privremenom finansiranju donosi skupština opštine.

Član 45

U slučajevima kada tokom fiskalne godine dođe do smanjenja planiranih prihoda ili povećanja planiranih rashoda vrši se izmjena budžeta po postupku propisanom za njegovo donošenje.

Član 46

Opština kojoj se iz državnog budžeta obezbjeđuju namjenska sredstva mora ta sredstva držati odvojeno od sopstvenih sredstava i može ih koristiti samo za namjene za koje su odobrena.

Član 47

U pogledu pripreme, planiranja, upravljanja budžetom i ostalih pitanja koja nijesu posebno uređena ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe Zakona o budžetu.

2. Izvršenje budžeta

Član 48

- (1) Po donošenju budžeta lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija obavještava korisnike budžetskih sredstava o odobrenim sredstvima (apropriacijama).
- (2) Budžetska sredstva se koriste za namjene utvrđene posebnim zakonima i propisima opštine.
- (3) Svi korisnici budžetskih sredstava moraju sredstva koristiti za utvrđene namjene štedljivo i u skladu sa propisom o korišćenju, odnosno raspolaganju tim sredstvima.

Član 49

- (1) Budžetska sredstva tokom godine, po pravilu, stavljaju se na raspolaganje svim nosiocima i korisnicima sredstava u okviru ostvarenih prihoda i u zavisnosti od dospelosti obaveza, ukoliko zakonom ili propisom opštine ili ugovorom sa nosiocem ili korisnikom budžetskih sredstava nije drukčije određeno.
- (2) Potrošačka jedinica odobrena sredstva koristi po dinamici koju odobri predsjednik opštine.

Član 50

Ukoliko se usljed neravnomjernog priliva prihoda budžeta ne može obezbijediti izvršenje planiranih rashoda, za pokriće tih rashoda mogu se koristiti sredstva rezerve i kratkoročni zajam u granicama propisanim ovim zakonom.

Član 51

- (1) U slučaju nastanka okolnosti koje nijesu bile poznate u vrijeme usvajanja budžeta, predsjednik opštine može, na osnovu obrazloženog zahtjeva potrošačke jedinice, vršiti preusmjeravanje sredstava potrošačkih jedinica po pojedinim namjenama (kroz povećanje ili smanjenje), a najviše do 10% sredstava određenih za potrošačku jedinicu.
- (2) Potrošačke jedinice mogu, uz odobrenje predsjednika opštine, preusmjeriti odobrena sredstva po pojedinim namjenama, u visini do 10% iznosa sredstava predviđenih za namjene čiji se iznos mijenja.

Član 52

- (1) Za izvršenje budžeta opštine odgovoran je predsjednik opštine.
- (2) Za namjensko korišćenje budžetskih sredstava odgovoran je budžetski izvršilac.

3. Budžetska rezerva

1) Tekuća budžetska rezerva

Član 53

- (1) U okviru budžeta, dio planiranih prihoda ne raspoređuje se unaprijed već se zadržava na ime tekuće budžetske rezerve.
- (2) Sredstva tekuće budžetske rezerve koriste se za nepredviđene ili nedovoljno predviđene poslove koji se

finansiraju iz budžeta.

(3) Sredstvima tekuće budžetske rezerve raspolaže predsjednik opštine, u skladu sa propisom skupštine opštine.

(4) Predsjednik opštine može ovlastiti budžetskog izvršioca da do određenog iznosa raspolaže sredstvima tekuće budžetske rezerve.

2) Stalna budžetska rezerva

Član 54

(1) U budžetu se obezbjeđuju sredstva za stalnu budžetsku rezervu koja se iskazuje kao posebna pozicija rashoda.

(2) Stalna budžetska rezerva koristi se za finansiranje rashoda na ime učešća lokalne vlasti u otklanjanju posljedica vanrednih okolnosti, kao što su poplava, suša, zemljotres, požar, ekološke katastrofe i druge elementarne nepogode, odnosno drugih vanrednih događaja koji mogu da ugroze život i zdravlje ljudi ili prouzrokuju štetu većih razmjera.

(3) Stalna budžetska rezerva može se koristiti i za privremeno izvršavanje obaveza budžeta usled smanjenog obima prihoda i pokriće budžetskog deficita.

(4) U stalnu budžetsku rezervu izdvaja se najviše 2,0% ukupnih prihoda za budžetsku godinu.

(5) Skupština opština donosi odluku o upotrebi sredstava stalne budžetske rezerve.

4. Završni račun budžeta

Član 55

(1) Po isteku godine za koju je budžet donesen, skupština opštine donosi završni račun budžeta.

(2) Završni račun budžeta opštine sadrži:

1) bilans stanja;

2) bilans prihoda i rashoda, iskazanih u skladu sa organizacionom, funkcionalnom i ekonomskom klasifikacijom;

3) izvještaj o kapitalnim rashodima i finansiranju;

4) izvještaj o novčanim tokovima;

5) izvještaj o izvršenju budžeta, sačinjen tako da prikazuje razliku između odobrenih sredstava i izvršenja;

6) objašnjenje većih odstupanja između odobrenih sredstava i izvršenja;

7) izvještaj o primljenim donacijama i kreditima, domaćim i inostranim i izvršenim otplatama dugova;

8) izvještaj o korišćenju sredstava iz tekuće i stalne budžetske rezerve;

9) izvještaj o garancijama datim u toku fiskalne godine;

10) izvještaj eksterne revizije o finansijskim izvještajima iz tačke 1-9 ovog stava.

Član 56

(1) Predlog završnog računa budžeta utvrđuje predsjednik opštine i dostavlja ga skupštini opštine do kraja maja tekuće godine.

(2) Završni račun budžeta dostavlja se na uvid Ministarstvu finansija u roku od 30 dana od dana usvajanja.

Član 57

Uz završni račun budžeta skupštini opštine dostavljaju se i računi dobitaka i gubitaka javnih preduzeća i javnih ustanova, stalne rezerve i stanje bilansa imovine na dan 31. decembra godine za koju se odnosi budžet.

Član 58

Javna preduzeća, odnosno ustanove čiji je osnivač opština, kao i druga pravna lica u kojima opština ima većinski udio u vlasništvu nadležnom lokalnom organu za poslove finansija dostavljaju na uvid godišnji račun u roku od 30 dana od dana usvajanja.

5. Investiciona politika

Član 59

(1) Opštine vode investicionu politiku u skladu sa dobrom praksom finansijskog menadžmenta.

(2) Odlukom skupštine opštine o investicionoj politici uređuje se način raspolaganja slobodnim sredstvima, vrste hartija od vrijednosti u koje se mogu ulagati slobodna sredstva, politika diversifikacije ulaganja, kvalitet instrumenata u koje se ulažu sredstva i druga pitanja od značaja za investiciona ulaganja.

(3) Odluku o ulaganjima, u skladu sa utvrđenom investicionom politikom, donosi predsjednik opštine, na predlog lokalnog organa uprave nadležnog za poslove finansija.

Član 59a

(1) Kada je opština u finansijskim teškoćama duže od 90 dana dužna je da u roku od 30 dana od dana upozorenja Vlade pripremi sanacioni plan sa programom mjera za prevazilaženje finansijskih teškoća.

(2) Pod finansijskim teškoćama iz stava 1 ovog člana smatra se nemogućnost izmirivanja obaveza opštine prema zaposlenima, Državi, pravnim licima i drugim povjeriocima, duže od 90 dana.

(3) Ukoliko opština ne sačini i ne otpočne sa sprovođenjem sanacionog plana iz stava 1 ovog člana u roku dužem od šest mjeseci od dana upozorenja, Vlada može, na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove lokalne samouprave, po pribavljenom mišljenju Ministarstva finansija, preduzeti mjere utvrđene Ustavom i zakonom kojim je uređena lokalna samouprava.

IV ZADUŽIVANJE

Član 60

(1) Opština se može zaduživati izdavanjem hartija od vrijednosti ili uzimanjem zajmova.

(2) Opštine izdaju hartije od vrijednosti u skladu sa zakonom.

Član 61

(1) Opština može uzimati kratkoročne zajmove radi zadovoljenja kratkoročnih potreba za likvidnošću.

(2) Pod kratkoročnim zajmovima, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se bilo koji kredit kod kojeg je period otplate glavnice kraći od 12 mjeseci.

(3) Odluka o zaduživanju objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Član 62

(1) Opština se može dugoročno zaduživati i davati garancije.

(2) Dugoročni zajam u smislu stava 1 ovog člana, smatra se bilo koji kredit kod kojeg je period otplate glavnice duži od 12 mjeseci.

(3) Opština može uzimati dugoročne zajmove samo za svrhu finansiranja kapitalnih investicionih rashoda ili radi kupovine kapitalnih sredstava u skladu sa odobrenim višegodišnjim planom investicija.

(4) Dugoročni zajam se ne može koristiti za finansiranje tekućih rashoda.

(5) Odluka o zaduživanju objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Član 63

(1) Ugovore o zaduživanju, na osnovu odluke skupštine, zaključuje predsjednik opštine.

(2) Lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija vodi evidenciju o postojećem dugu opštine i uzetim kratkoročnim i dugoročnim zajmovima.

Član 64

(1) Opština se može zaduživati tako da ukupna otplata glavnice i kamate, plaćanja po osnovu ugovora o lizingu, otplata obaveza iz prethodnog perioda i svih drugih obaveza koje imaju karakter duga ne smije preći 10% realizovanih tekućih prihoda u godini koja prethodi godini zaduživanja, a uz prethodnu saglasnost Vlade.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na zaduživanje opštine za sprovođenje sanacionog plana za prevazilaženje finansijskih teškoća.

(3) Bliže uputstvo o sadržaju zahtjeva za zaduživanje opština i podacima o ispunjavanju uslova za njihovo zaduživanje propisuje Ministarstvo finansija.

Član 65

(1) Javna preduzeća, ustanove i druga pravna lica čiji je osnivač opština mogu se zaduživati samo uz saglasnost osnivača.

(2) Saglasnost iz stava 1 ovog člana daje skupština opštine.

(3) Ograničenje iz člana 64 ovog zakona uključuje i moguće zaduženje javnih preduzeća i ustanova čiji je osnivač opština.

V TREZOR LOKALNE SAMOUPRAVE

1. Konsolidovani račun trezora i glavna knjiga trezora

Član 66

(1) Lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija otvara konsolidovani račun trezora.

(2) Novčana sredstva budžeta deponuju se na konsolidovanom računu trezora.

(3) Sa konsolidovanog računa trezora ne može se vršiti plaćanje koje nije odobreno u budžetu.

(4) Lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija ovlašćen je da odobri otvaranje podračuna, odnosno drugih računa kao integralnog dijela konsolidovanog računa trezora.

(5) Lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija bliže određuje način korišćenja računa iz stava 4 ovog člana.

(6) Lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija upravlja konsolidovanim računom trezora kao i podračunima i drugim računima.

(7) Lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija vodi glavnu knjigu trezora.

(8) U glavnoj knjizi trezora vodi se posebna evidencija za svakog korisnika budžetskih sredstava.

(9) Transakcije i događaji u glavnoj knjizi korisnika budžetskih sredstava moraju u svakom trenutku biti u skladu sa transakcijama u glavnoj knjizi trezora i usklađene sa lokalnim konsolidovanim bankarskim računom.

2. Poslovi trezora

Član 67

(1) Poslove trezora obavlja lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija vršenjem sledećih funkcija:

1) finansijsko planiranje, koje obuhvata:

- projekcije i praćenje priliva na konsolidovani račun trezora i zahtjeve za plaćanje rashoda, koji sadrže analizu: gotovinskih tokova, plana izvršenja budžeta i servisiranja duga;

- definisanje tromjesečnih, mjesečnih i dnevnih kvota preuzetih obaveza i plaćanja;

2) upravljanje gotovinskim sredstvima, koje obuhvata:

- upravljanje konsolidovanim računom trezora na koji se uplaćuju sva primanja i iz kojeg se vrše sva plaćanja iz budžeta, koji se odnose na: otvaranje i kontrolu bankarskih računa i podračuna i upravljanje bankarskim odnosima;

- upravljanje likvidnošću;

- razradu postupaka za naplatu primanja preko bankarskog sistema;

- upravljanje finansijskim sredstvima, uključujući i investiranje slobodnih sredstava;

3) kontrola rashoda, koja obuhvata upravljanje procesima odobravanja preuzimanja obaveza, provjeru prijema dobara i usluga i odobravanje plaćanja na teret budžetskih sredstava;

4) upravljanje dugom koje obuhvata:

- upravljanje novim pregovorima i sporazumima o zajmovima;

- vođenje evidencije o dugovanjima;

- upravljanje prilivima po osnovu pozajmljivanja;

5) budžetsko računovodstvo i izvještavanje, koje obuhvata:

- računovodstvene poslove za: obradu plaćanja i evidentiranje primanja, vođenje dnevnika, glavne knjige i odabranih pomoćnih knjiga za sva primanja i izdatke i međunarodne donacije i druge vidove pomoći;

- finansijsko izvještavanje;

- računovodstvenu metodologiju, uključujući: održavanje sistema klasifikacije, propisivanje pravila budžetskog računovodstva i propisivanje zahtjeva u pogledu internog i eksternog izvještavanja;

6) upravljanje finansijskim informacionim sistemom.

Član 68

U pogledu ostalih pitanja u vezi funkcionisanja trezora lokalne samouprave, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno, shodno se primjenjuju odredbe Zakona o budžetu.

VI NADZOR

Član 69

Skupština opštine, na način utvrđen statutom, obavlja nadzor nad izvršenjem budžeta i namjenskim korišćenjem sredstava koja se budžetom raspoređuju za pojedine namjene.

Član 70

Predsjednik opštine, na način utvrđen statutom, nadzire finansijsko, materijalno i računovodstveno poslovanje korisnika budžeta u pogledu namjene, obima i dinamike korišćenja sredstava.

Član 71

Upravni nadzor nad izvršenjem ovog zakona vrši nadležni organ lokalne uprave.

Član 72

(1) Ministarstvo nadležno za poslove finansija vrši nadzor zakonitosti rada organa lokalne samouprave u sprovođenju ovog zakona.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove finansija može zahtijevati da nadležni državni organ za reviziju pregleda finansijsko poslovanje opštine u pogledu: sigurnosti, pouzdanosti, ekonomičnosti, djelotvornosti, svrsishodnosti upotrebe sredstava budžeta opštine koja su u vezi sa prenesenim i povjerenim poslovima opštine.

Član 73

Predsjednik opštine izvještaj o kontroli u vezi sa članom 72 ovog zakona mora dostaviti skupštini opštine, a u roku od 30 dana izvijestiti ministarstvo nadležno za poslove finansija o preduzetim mjerama.

Član 74

(1) Opštine su obavezne ministarstvu nadležnom za poslove finansija dostavljati podatke o prihodima i rashodima, kao i budžetskom zaduženju, najkasnije kvartalno u roku od 30 dana od dana isteka kvartala.

(2) Način dostave i sadržaj podataka iz stava 1 ovog člana propisuje ministar finansija.

Član 74a

Opštini koja ne postupi u skladu sa odredbama čl. 43, 57, 64 i 74 ovog zakona privremeno se mogu obustaviti sredstva koja dobija po osnovu zakonom ustupljenih prihoda.

VII POSEBNE ODREDBE

Shodna primjena propisa koji se odnose na poreski postupak

Član 75

U pogledu načina obračunavanja i plaćanja opštinskih poreza, poreskog postupka, funkcionisanja lokalnog poreskog organa i drugih pitanja koja nijesu posebno uređena ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje poreska administracija.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 76

Podzakonska akta za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 120 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 76a

Podzakonski akti iz člana 30 stav 4, člana 33 stav 3, člana 34 stav 7 i člana 64 stav 3 Zakona o finansiranju lokalne samouprave donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 76b

Odredbe člana 28 ovog zakona koje se odnose na prihode od koncesione naknade za korišćenje šuma ustupaju se opštini po stopi od 50% za 2011. godinu, a počev od 1. januara 2012. godine po stopi od 70%.

Odredbe člana 28 ovog zakona koje se odnose na prihode od naknade za korišćenje morskog dobra koji se ustupaju opštini primjenjivaće se od 1. januara 2012. godine, i to u 2012. godini po stopi od 20%, a počev od 2013. godine po stopi od 50%.

Član 76c

(1) Odredba člana 30 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2015. godine.

(2) Prosječni fiskalni kapacitet opštine iz člana 30 ovog zakona za 2012, 2013. i 2014. godinu utvrđivaće se na osnovu fiskalnog kapaciteta opština u prethodnoj fiskalnoj godini.

Član 76d

Odredbe člana 41 st. 3, 4 i 5 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2012. godine.

Član 76e

(1) Izuzetno od čl. 30, 31, 32 i 33 i člana 76c ovog zakona, za novoosnovane opštine Petnjica i Gusinje, akontativna raspodjela sredstava Fonda za 2015. godinu vrši se srazmjerno broju stanovnika novoosnovane opštine utvrđenim posljednjim popisom stanovništva Crne Gore, u odnosu na opštinu iz koje se izdvojila.

(2) Izuzetno od člana 34 stav 3 ovog zakona, plan akontativne raspodjele sredstava Fonda za 2015. godinu, donijeće se do kraja 2014. godine.

(3) Akontativno raspodjeljena sredstva iz stava 1 ovog člana predstavljaju konačno raspodijeljena sredstva Fonda za 2015. godinu.

Član 76f

(1) Izuzetno od čl. 30 do 33 i člana 76c ovog zakona, za novoosnovane opštine Petnjica i Gusinje, akontativna raspodjela sredstava Fonda za 2016. godinu vrši se srazmjerno broju stanovnika novoosnovane opštine utvrđenim posljednjim popisom stanovništva Crne Gore, u odnosu na opštinu iz koje se izdvojila.

(2) Izuzetno od člana 34 stav 3 ovog zakona, plan akontativne raspodjele sredstava Fonda za 2016. godinu,

donijeće se do kraja 2015. godine.

(3) Akontativno raspodijeljena sredstva iz stava 1 ovog člana predstavljaju konačno raspodijeljena sredstva Fonda za 2016. godinu.

Član 77

(1) Komisija za finansiranje lokalne samouprave konstituisaće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Prvu sjednicu Komisije iz stava 1 ovog člana saziva ministar finansija.

Član 78

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o sistemu javnih prihoda ("Službeni list RCG", br. 30/93, 3/94, 42/94, 13/96 i 45/98) i odredbe čl. 1, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22 i 23 Zakona o komunalnim taksama i naknadama ("Službeni list RCG", br. 38/92, 30/93, 3/94, 27/94 i 45/98) u dijelu koji se odnosi na lokalne komunalne takse za isticanje firmi i plaćanja naknade za korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa.

Član 79

Ovaj zakon stupa na snagu od odmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2004. godine.